

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
PROTOKOLA IZ 1996. KOJIM SE MIJENJA I DOPUNJUJE KONVENCIJA O
OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI ZA POMORSKE TRAZBINE IZ 1976. GODINE
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. Ustavna osnova za donošenje Zakona

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona o potvrđivanju Protokola iz 1996. godine kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. sadržana je u odredbi članka 139. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/01 – ispravak).

II. Ocjena stanja i cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Jedna od osnovnih specifičnosti pomorskog prava u odnosu na opće obvezno pravo jest postojanje instituta ograničenja odgovornosti za štetu brodovlasnika (brodara) i drugih pomorskih poduzetnika. Zahvaljujući toj povlastici brodovlasnici i druge osobe koje na to imaju pravo, a koje su prouzročile štetu nisu obvezne tu štetu oštećeniku naknaditi u cijelosti, nego samo do unaprijed utvrđenoga iznosa. Taj institut predstavlja općeprihvaćeni svjetski standard i temelj je suvremenog broderskog poduzetništva. Od tri do sada donesene međunarodne konvencije koje uređuju materiju općeg ograničenja odgovornosti za pomorske tražbine najsuvremenija i najprihvaćenija je Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine, (*Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims*) koja je sklopljena u Londonu 19. studenog 1976. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija). Konvencija je stupila na snagu 01. prosinca 1986. godine. Na datum 31. ožujka 2005. njome je obvezano 47 država. I Republika Hrvatska stranka je Konvencije. Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine objavljen je u *Narodnim novinama*, br. 2/1992.

Prema Konvenciji, brodovlasnik (što uključuje vlasnika broda, naručitelja iz broderskog ugovora, brodera i menadžera broda), članovi posade, osiguratelji i spašavatelji odgovaraju za određene pomorske tražbine čitavom svojom imovinom ali ograničeno - do točno utvrđenoga iznosa izraženog u Posebnim pravima vučenja (eng. *Special Drawing Rights*). Iznosi (visina) granica odgovornosti propisani su u Konvenciji na osnovi veličine broda u vezi s kojim je tražbina nastala. Konvencija se primjenjuje uvijek kada neka od navedenih osoba traži da ograniči svoju odgovornost za štetu pred sudom neke države stranke Konvencije. Međutim, svaka država stranka može isključiti od konvencijske primjene svaku osobu ako ona, u trenutku kada se poziva na ograničenje odgovornosti, nema stalno prebivalište u nekoj državi stranci ili ako brod zbog kojega se ta osoba poziva na ograničenje ne vije zastavu države stranke Konvencije.

Dvadeset godina nakon usvajanja Konvencije uočeno je da su granice odgovornosti, zbog utjecaja inflacije, postale preniske te da više ne prate općeprihvaćeni trend pooštavanja odgovornosti pomorskih poduzetnika. Stoga je na Međunarodnoj konferenciji o opasnim i štetnim tvarima i ograničenju odgovornosti, koja je održana od 15. travnja do 3. svibnja 1996. u Londonu, usvojen Protokol iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976.

(Protocol of 1996 to Amend the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976) u daljnjem tekstu: Protokol.

Protokolom su ostvarena dva osnovna cilja:

- a) povišene su granice odgovornosti (za većinu tražbina za cca 140%), osobito u pogledu granica odgovornosti za štetu zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika, za koje je granica iz Konvencije Protokolom povišena čak za 275%, a dopušta se i mogućnost da države stranke nacionalnim pravom za te tražbine propišu i neograničenu odgovornost brodovlasnika;
- b) uspostavljen je jednostavniji postupak za eventualna buduća povišenja tih granica, za koje više neće biti potrebno sazivanje Konferencije nego će se primjenjivati poseban postupak «prešutnog prihvata» (čl. 8. Protokola).

Osim toga, Protokolom su ispravljene dvojbe u tumačenju pojedinih odredaba Konvencije, primjerice jasno je naznačeno da vlasnik čiji je brod prijetio štetom za okoliš, ne može ograničiti svoju odgovornost za isplatu tražbine s naslova posebne naknade spašavatelju koji je spriječio nastanak takve štete.

Protokol je stupio na snagu 13. svibnja 2004. godine. Na datum 31. ožujka 2005. njime je bilo vezano 16 država (Afganistan, Australija, Danska, Finska, Njemačka, Mali, Malta, Norveška, Ruska Federacija, Sv. Lucia, Samoa, Sierra Leone, Španjolska, Švedska, Tonga, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske).

Prilikom polaganja isprave o pristupu Protokolu, predlaže se da Republika Hrvatska stavi rezerve u pogledu isključenja primjene određenih odredaba Protokola, s ciljem da se ne dopusti mogućnost ograničenja odgovornosti za sljedeće tražbine:

1. tražbine zbog podizanja na površinu, uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim broda koji je potonuo, pretrpio brodolom, nasukao se ili je napušten, uključujući i sve što je na brodu ili je bilo na brodu;
2. tražbine zbog uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim tereta na brodu;
3. tražbine za štetu u smislu Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996. ili neke njezine izmjene ili protokola.

Rezerva s ciljem nemogućnosti ograničenja odgovornosti za tražbine navedene u točkama 1. i 2. stavljena je i u pogledu primjene Konvencije (čl. 3. Zakona o potvrđivanju (ratifikaciji) Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine) i time se ne čini promjena nego se i nakon što se Republika Hrvatska obveže Protokolom zadržava postojeće stanje stvari. Ni u slučajevima primjene Pomorskog zakonika nije dopušteno ograničenje odgovornosti za te tražbine.

Stavljanje rezerve s ciljem nedopuštanja ograničenja za tražbine navedene u točki 3. predlaže se imajući u vidu mogućnost buduće ratifikacije Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete nastale u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996 (u daljnjem tekstu: HNS konvencija). Naime, u HNS konvenciji propisane su posebne granice odgovornosti za štetu nastalu prilikom prijevoza opasnih i štetnih tvari morem i te su granice znatno više od općih granica koje propisuje ovaj Protokol. Za državu koja se obveže HNS Konvencijom, esencijalno je da stavi opisanu rezervu na Protokol jer bi u suprotnom, zbog reciprociteta u primjeni međunarodnih ugovora, bila prisiljena primijeniti znatno nižu granicu odgovornosti u pogledu štete prouzročene brodom koji je prevozio opasne tvari, a koji brod vijori zastavu države koja je stranka Protokola ali nije stranka HNS konvencije. Štete koje mogu nastati iz prijevoza opasnih i štetnih tvari morem mogu biti katastrofalne. Granice

općeg ograničenja predviđene u Protokolu ni približno ne bi bile dostatne da se te štete u znatnijoj mjeri naknade. Stavljanjem opisane rezerve na primjenu Protokola osigurava se isključenje primjene Protokola u pogledu tih tražbina i češća primjena viših granica odgovornosti predviđenih HNS konvencijom.

Rezerva s ciljem isključenja od mogućnosti ograničenja odgovornosti za tražbine navedene u točkama 1., 2. i 3., stavile su Ruska Federacija i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, i to prilikom polaganja isprave o pristupanju, odnosno potvrđivanju Protokola.

III. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom

Donošenjem ovog Zakona potvrđuje se Protokol uz stavljanje rezerve s ciljevima opisanim u točki II., te Protokol po svom stupanju na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku postaje dio pravnog sustava Republike Hrvatske po snazi iznad zakona.

Potvrđivanje Protokola ne zahtijeva izmjene hrvatskog pomorskog zakonodavstva. Pomorski zakonik (*Narodne novine* br. 181/2004) uređuje, između ostalog, i materiju općeg ograničenja odgovornosti brodovlasnika (brodara) i to u Dijelu šestom «Brodar», Glavama 1. i 2. («Odgovornost brodarica i «Postupak ograničenja brodareve odgovornosti») člancima 385.-427. Pomorski zakonik je djelomično usklađen s rješenjima Protokola, osobito u najvažnijoj novini Protokola – znatnom povišenju granice odgovornosti za štetu zbog smrti i tjelesne ozljede putnika. Za te tražbine granice odgovornosti brodovlasnika koje određuje Pomorski zakonik istovjetne su granicama propisanim Protokolom. Međutim, granice odgovornosti brodovlasnika za ostale tražbine, propisane u Pomorskom zakoniku, odgovaraju granicama Konvencije, ali su znatno niže od granica odgovornosti propisanih Protokolom. Iako Republika Hrvatska nije to dužna učiniti, bilo bi poželjno u budućnosti izmijeniti odredbe Pomorskog zakonika u smislu preuzimanja granica odgovornosti propisanih Protokolom za sve pomorske tražbine. Na taj način bi se dobio jednak sustav odgovornosti za pomorske tražbine koji bi se primjenjivao i na domaće i na strane brodove, odnosno brodovlasnike.

Pristupanjem Protokolu osuvremenjuje se i upotpunjuje cjelina mnogostranih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku na području pomorskog prava. Republika Hrvatska obvezuje se najnovijim međunarodnim ugovorom koji uspješno uređuje jedno od ključnih pitanja pomorskog privatnog prava – pitanje visine odgovornosti brodovlasnika za pomorske tražbine. Niz zemalja s jakim pomorskim gospodarstvom i tradicijom već su obvezane Protokolom. Osobito je važno uočiti da su stranke Protokola i vodeće europske pomorske države. Zbog povišenih granica odgovornosti, pristupanjem Protokolu omogućuje se potpunija naknada tražbina proisteklih iz plovidbe i iskorištavanja inozemnih brodova, a koje tražbine imaju za posljedicu ugovornu ili izvanugovornu odgovornost brodovlasnika. Time se pridonosi poboljšanju sigurnosti ljudi i imovine na moru. Takav učinak važan je za Republiku Hrvatsku kao državu pomorske, odnosno jadranske orijentacije.

IV. Ocjena sredstava potrebnih za provođenje Zakona

Provođenjem ovog Zakona ne nastaju posebne financijske obveze za koje bi trebalo osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. Prijedlog za donošenje Zakona po hitnom postupku

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ broj 6/02- pročišćeni tekst 41/02, 91/03, 58/04) i to u

drugim osobito opravdanim razlozima. Ovim Zakonom potvrđuje se međunarodni mnogostrani ugovor koji je na snazi. S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

VI. Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Protokola iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine

Na temelju članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine» broj 28/96), a polazeći od članka 139., st. 1. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Protokola iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine.

Zakon o potvrđivanju Protokola iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine glasi:

ZAKON O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA IZ 1996. KOJIM SE MIJENJA I DOPUNJUJE KONVENCIJA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI ZA POMORSKE TRAZBINE IZ 1976.

Članak 1.

Potvrđuje se Protokol iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976., sastavljen u Londonu 03. svibnja 1996., u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Protokola iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

PROTOCOL OF 1996 TO AMEND THE CONVENTION ON LIMITATION OF LIABILITY FOR MARITIME CLAIMS, 1976

THE PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

CONSIDERING that it is desirable to amend the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, done at London on 19 November 1976, to provide for enhanced compensation and to establish a simplified procedure for updating the limitation amounts,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purposes of this Protocol:

1. "Convention" means the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976.

2. "Organization" means the International Maritime Organization.

3. "Secretary-General" means the Secretary-General of the Organization.

Article 2

Article 3, subparagraph (a) of the Convention is replaced by the following text:

- (a) claims for salvage, including, if applicable, any claim for special compensation under article 14 of the International Convention on Salvage 1989, as amended, or contribution in general average;

Article 3

Article 6, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

1. The limits of liability for claims other than those mentioned in article 7, arising on any distinct occasion, shall be calculated as follows:

(a) in respect of claims for loss of life or personal injury,

- (i) 2 million Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons,
(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):
for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 800 Units of Account;
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 600 Units of Account; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 400 Units of Account,

(b) in respect of any other claims,

- (i) 1 million Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons,
(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):
for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 400 Units of Account;
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 300 Units of Account; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 200 Units of Account.

Article 4

Article 7, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

1. In respect of claims arising on any distinct occasion for loss of life or personal injury to passengers of a ship, the limit of liability of the shipowner thereof shall be an amount of 175,000 Units of Account multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to the ship's certificate.

Article 5

Article 8, paragraph 2 of the Convention is replaced by the following text:

2. Nevertheless, those States which are not members of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 1 may, at the time of signature without reservation as to ratification, acceptance or approval or at the time of ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, declare that the limits of liability provided for in this Convention to be applied in their territories shall be fixed as follows:

(a) in respect of article 6, paragraph 1 (a), at an amount of

- (i) 30 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons;
- (ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):
for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 12,000 monetary units
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 9,000 monetary units; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 6,000 monetary units; and

(b) in respect of article 6, paragraph I (b), at an amount of:

- (i) 15 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons
- (ii) (ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):
for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 6,000 monetary units;
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 4,500 monetary units; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 3,000 monetary units; and

(c) in respect of article 7, paragraph 1, at an amount of 2,625,000 monetary units multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to its certificate.

Paragraphs 2 and 3 of article 6 apply correspondingly to subparagraphs (a) and (b) of this paragraph.

Article 6

The following text is added as paragraph *3bis* in article 15 of the Convention:

3bis Notwithstanding the limit of liability prescribed in paragraph 1 of article 7, a State Party may regulate by specific provisions of national law the system of liability to be applied to claims for loss of life or personal injury to passengers of a ship, provided that the limit of

liability is not lower than that prescribed in paragraph I of article 7. A State Party which makes use of the option provided for in this paragraph shall inform the Secretary-General of the limits of liability adopted or of the fact that there are none.

Article 7

Article 18, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

1. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, reserve the right:

- (a) to exclude the application of article 2, paragraphs I(d) and (e);
- (b) to exclude claims for damage within the meaning of the International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea, 1996 or of any amendment or protocol thereto.

No other reservations shall be admissible to the substantive provisions of this Convention.

Article 8

Amendment of limits

1. Upon the request of at least one half, but in no case less than six, of the States Parties to this Protocol, any proposal to amend the limits specified in article 6, paragraph 1, article 7, paragraph I and article 8, paragraph 2 of the Convention as amended by this Protocol shall be circulated by the Secretary-General to all Members of the Organization and to all Contracting States.

2. Any amendment proposed and circulated as above shall be submitted to the Legal Committee of the Organization (the Legal Committee) for consideration at a date at least six months after the date of its circulation.

3. All Contracting States to the Convention as amended by this Protocol, whether or not Members of the Organization, shall be entitled to participate in the proceedings of the Legal Committee for the consideration and adoption of amendments.

4. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting States to the Convention as amended by this Protocol present and voting in the Legal Committee expanded as provided for in paragraph 3, on condition that at least one half of the Contracting States to the Convention as amended by this Protocol shall be present at the time of voting.

5. When acting on a proposal to amend the limits, the Legal Committee shall take into account the experience of incidents and, in particular, the amount of damage resulting therefrom, changes in the monetary values and the effect of the proposed amendment on the cost of insurance.

6.

- (a) No amendment of the limits under this article may be considered less than five years from the date on which this Protocol was opened for signature nor less than five years from the date of entry into force of a previous amendment under this article.
- (b) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in the Convention as amended by this Protocol increased by six per cent per year calculated on a compound basis from the date on which this Protocol was opened for signature.
- (c) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in the Convention as amended by this Protocol multiplied by three.

7. Any amendment adopted in accordance with paragraph 4 shall be notified by the Organization to all Contracting States. The amendment shall be deemed to have been accepted at the end of a period of eighteen months after the date of notification, unless within that period not less than one-fourth of the States that were Contracting States at the time of the adoption of the amendment have communicated to the Secretary-General that they do not accept the amendment, in which case the amendment is rejected and shall have no effect.

8. An amendment deemed to have been accepted in accordance with paragraph 7 shall enter into force eighteen months after its acceptance.

9. All Contracting States shall be bound by the amendment, unless they denounce this Protocol in accordance with paragraphs 1 and 2 of article 12 at least six months before the amendment enters into force. Such denunciation shall take effect when the amendment enters into force.

10. When an amendment has been adopted but the eighteen-month period for its acceptance has not yet expired, a State which becomes a Contracting State during that period shall be bound by the amendment if it enters into force. A State which becomes a Contracting State after that period shall be bound by an amendment which has been accepted in accordance with paragraph 7. In the cases referred to in this paragraph, a State becomes bound by an amendment when that amendment enters into force, or when this Protocol enters into force for that State, if later.

Article 9

1. The Convention and this Protocol shall, as between the Parties to this Protocol, be read and interpreted together as one single instrument.

2. A State which is Party to this Protocol but not a Party to the Convention shall be bound by the provisions of the Convention as amended by this Protocol in relation to other States Parties hereto, but shall not be bound by the provisions of the Convention in relation to States Parties only to the Convention.

3. The Convention as amended by this Protocol shall apply only to claims arising out of occurrences which take place after the entry into force for each State of this Protocol.

4. Nothing in this Protocol shall affect the obligations of a State which is a Party both to the Convention and to this Protocol with respect to a State which is a Party to the Convention but not a Party to this Protocol.

FINAL CLAUSES

Article 10

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open for signature at the Headquarters of the Organization from 1 October 1996 to 30 September 1997 by all States.

Any State may express its consent to be bound by this Protocol by:

- (a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- (b) signature subject to ratification, acceptance or approval followed by ratification, acceptance or approval; or
- (c) accession.

3. Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of an instrument to that effect with the Secretary-General.

4. Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the entry into force of an amendment to the Convention as amended by this Protocol shall be deemed to apply to the Convention so amended, as modified by such amendment.

Article 11

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force ninety days following the date on which ten States have expressed their consent to be bound by it.

2. For any State which expresses its consent to be bound by this Protocol after the conditions in paragraph I for entry into force have been met, this Protocol shall enter into force ninety days following the date of expression of such consent.

Article 12

Denunciation

1. This Protocol may be denounced by any State Party at any time after the date on which it enters into force for that State Party.

2. Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument of denunciation with the Secretary-General.

3. A denunciation shall take effect twelve months, or such longer period as may be specified in the instrument of denunciation, after its deposit with the Secretary-General.

4. As between the States Parties to this Protocol, denunciation by any of them of the Convention in accordance with article 19 thereof shall not be construed in any way as a denunciation of the Convention as amended by this Protocol.

Article 13

Revision and amendment

1. A conference for the purpose of revising or amending this Protocol may be convened by the Organization.
2. The Organization shall convene a conference of Contracting States to this Protocol for revising or amending it at the request of not less than one-third of the Contracting Parties.

Article 14

Depositary

1. This Protocol and any amendments accepted under article 8 shall be deposited with the Secretary-General.

The Secretary-General shall:

- (a) inform all States which have signed or acceded to this Protocol of:
    - (i) each new signature or deposit of an instrument together with the date thereof;
    - (ii) each declaration and communication under article 8, paragraph 2 of the Convention as amended by this Protocol, and article 8, paragraph 4 of the Convention;
    - (iii) the date of entry into force of this Protocol;
    - (iv) any proposal to amend limits which has been made in accordance with article 8, paragraph 1;
    - (v) any amendment which has been adopted in accordance with article 8, paragraph 4;
    - (vi) any amendment deemed to have been accepted under article 8, paragraph 7, together with the date on which that amendment shall enter into force in accordance with paragraphs 8 and 9 of that article;
    - (vii) the deposit of any instrument of denunciation of this Protocol together with the date of the deposit and the date on which it takes effect;
  - (b) transmit certified true copies of this Protocol to all Signatory States and to all States which accede to this Protocol.
3. As soon as this Protocol enters into force, the text shall be transmitted by the Secretary-General to the Secretariat of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 15

Languages

This Protocol is established in a single original in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

DONE AT LONDON this second day of May one thousand nine hundred and ninety-six.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments for that purpose, have signed this Protocol.

PROTOKOL IZ 1996. KOJIM SE MIJENJA I DOPUNJUJE KONVENCIJA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI ZA POMORSKE TRAZBINE IZ 1976.

STRANKE OVOGA PROTOKOLA,

SMATRAJUĆI potrebnim, u svrhu povećanja naknade i uspostavljanja pojednostavljenog postupka za promjenu iznosa ograničenja, izmijeniti i dopuniti Konvenciju o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine, sastavljenu u Londonu 19. studenoga 1976.

SPORAZUMJELE SU SE kako slijedi:

Članak 1.

Za potrebe ovoga Protokola:

1. «Konvencija» znači Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976.
2. «Organizacija» znači Međunarodna pomorska organizacija.
3. «Glavni tajnik» znači glavni tajnik Organizacije.

Članak 2.

Članak 3., točka (a) Konvencije mijenja se sljedećim tekstom:

- (a) tražbine iz naslova spašavanja, uključujući, gdje je primjenjivo, svaku tražbinu iz naslova posebne naknade prema članku 14. Međunarodne konvencije o spašavanju iz 1989., kako je izmijenjena i dopunjena, ili doprinosa u zajedničku havariju;

Članak 3.

Članak 6., stavak 1. Konvencije mijenja se sljedećim tekstom:

1. Granice odgovornosti za tražbine, osim onih navedenih u članku 7., koje su proizašle iz jednog zasebnog događaja, obračunavaju se na sljedeći način:
  - (a) u pogledu tražbina zbog smrti ili tjelesnih ozljeda
    - (i) 2 milijuna obračunskih jedinica za brod s tonažom koja ne prekoračuje 2.000 tona,
    - (ii) za brod s tonažom koja prekoračuje 2.000 tona obračunava se sljedeći iznos kao dodatak iznosu u (i):
za svaku tonu od 2.001 do 30.000 tona, 800 obračunskih jedinica;

za svaku tonu od 30.001 do 70.000 tona, 600 obračunskih jedinica; i
za svaku tonu koja prekoračuje 70.000 tona, 400 obračunskih jedinica,

(b) u pogledu ostalih tražbina,

- (i) 1 milijun obračunskih jedinica za brod s tonažom koja ne prekoračuje 2.000 tona,
- (ii) za brod s tonažom koja prekoračuje 2.000 tona, obračunava se sljedeći iznos kao dodatak iznosu u (i):
za svaku tonu od 2.001 do 30.000 tona, 400 obračunskih jedinica;
za svaku tonu od 30.001 do 70.000 tona, 300 obračunskih jedinica;
za svaku tonu koja prekoračuje 70.000 tona, 200 obračunskih jedinica.

Članak 4.

Članak 7., stavak 1. Konvencije mijenja se sljedećim tekstom:

1. U pogledu tražbina zbog smrti ili tjelesnih ozljeda putnika na brodu, koje su nastale iz istog događaja, granica odgovornosti vlasnika broda je iznos od 175.000 obračunskih jedinica pomnoženih brojem putnika koje je brod ovlašten prevoziti na osnovi brodske svjedodžbe.

Članak 5.

Članak 8., stavak 2. Konvencije mijenja se sljedećim tekstom:

2. Međutim, države koje nisu članice Međunarodnoga monetarnog fonda i čija prava ne dopuštaju primjenu odredaba stavka 1. mogu, prilikom potpisivanja bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja, ili prilikom ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, ili bilo kada nakon toga, izjaviti da se granica odgovornosti predviđena u ovoj Konvenciji, koja se primjenjuje na njihovom državnom području, utvrđuje na sljedeći način:

(a) u pogledu članka 6., stavka 1(a), na iznos od:

- (i) 30 milijuna novčanih jedinica za brod s tonažom koja ne prekoračuje 2.000 tona;
- (ii) za brod s tonažom koja prekoračuje gore navedeni iznos, obračunava se sljedeći iznos kao dodatak iznosu u (i):
za svaku tonu od 2.001 do 30.000 tona, 12.000 novčanih jedinica;
za svaku tonu od 30.001 do 70.000 tona, 9.000 novčanih jedinica; i
za svaku tonu koja prekoračuje 70.000 tona, 6.000 novčanih jedinica; i

(b) u pogledu članka 6., stavka 1(b), na iznos od:

- (i) 15 milijuna novčanih jedinica za brod s tonažom koja ne prekoračuje 2.000 tona,
- (ii) za brod s tonažom koja prekoračuje gore navedeni iznos, obračunava se sljedeći iznos kao dodatak iznosu u (i):
za svaku tonu od 2.001 do 30.000 tona, 6.000 novčanih jedinica;

za svaku tonu od 30.001 do 70.000 tona, 4.500 novčanih jedinica; i
za svaku tonu koja prekoračuje 70.000 tona, 3.000 novčanih jedinica; i

(c) u pogledu članka 7., stavka 1., na iznos od 2.625,000 novčanih jedinica pomnoženih brojem putnika koje je brod ovlašten prevoziti na osnovi brodske svjedodžbe.

Stavci 2. i 3. članka 6. na odgovarajući se način primjenjuju na točke (a) i (b) ovoga stavka.

Članak 6.

U članku 15. Konvencije dodaje se sljedeći tekst, kao stavak *3bis*:

3bis. Bez obzira na granicu odgovornosti propisanu u stavku 1. članka 7., država stranka može, posebnim odredbama svojega nacionalnog prava, urediti sustav odgovornosti koji se primjenjuje na tražbine zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika, pod uvjetom da iznos ograničenja odgovornosti nije niži od onog propisanog u stavku 1. članka 7. Država stranka koja koristi mogućnost predviđenu u ovom stavku obavijestit će glavnog tajnika o usvojenoj granici odgovornosti ili o činjenici da ona ne postoji.

Članak 7.

Članak 18., stavak 1. Konvencije mijenja se sljedećim tekstom:

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili bilo kada kasnije, pridržati pravo:
  - (a) isključiti primjenu članka 2., stavaka 1(d) i (e);
  - (b) isključiti tražbine za štetu u smislu Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996. ili neke njezine izmjene i dopune ili protokola uz Konvenciju.

Nije dopuštena ni jedna druga rezerva koja se odnosi na bitne odredbe ove Konvencije.

Članak 8.

Izmjena granica odgovornosti

1. Na zahtjev najmanje polovice, ali ni u kojem slučaju manje od šest država stranaka ovoga Protokola, svaki prijedlog za izmjenu granica odgovornosti utvrđenih u članku 6 stavku 1., članku 7. stavku 1. i članku 8. stavku 2. Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, glavni tajnik će dostaviti svim članicama Organizacije i svim državama ugovarateljicama.
2. Svaka izmjena predložena i dostavljena na gore opisani način podnijet će se Pravnom odboru Organizacije (Pravnom odboru) na razmatranje najmanje šest mjeseci nakon datuma dostave.
3. Sve države ugovarateljice Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, bez obzira jesu li članice Organizacije, ovlaštene su sudjelovati u postupku razmatranja i usvajanja izmjena pred Pravnim odborom.

4. Izmjene se usvajaju dvotrećinskom većinom država ugovarateljica Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom koje su prisutne i glasuju u Pravnom odboru proširenom kako je predviđeno u stavku 3., uz uvjet da bar jedna polovina država ugovarateljica Konvencije, kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, bude prisutna u vrijeme glasovanja.

5. Kada postupa u povodu prijedloga za izmjenu ograničenja, Pravni odbor će uzeti u obzir iskustvo s nezgodama, posebice iznos štete koja potječe od njih, promjene u novčanim vrijednostima i učinak predložene izmjene na troškove osiguranja.

6.

- (a) Nijedna izmjena granica odgovornosti na temelju ovog članka ne može se razmatrati prije nego protekne pet godina od datuma kada je ovaj Protokol otvoren za potpisivanje, niti prije proteka pet godina od datuma stupanja na snagu prethodne izmjene usvojene na temelju ovoga članka.
- (b) Granica se ne može povisiti tako da premaši iznos koji odgovara granici utvrđenoj u Konvenciji kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, povećan za šest posto godišnje, izračunato na složenoj osnovi od datuma otvaranja ovog Protokola za potpisivanje.
- (c) Granica se ne može povisiti tako da premaši iznos koji odgovara granici utvrđenoj u Konvenciji kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, pomnožen s tri.

7. Organizacija će o obavijestiti države ugovarateljice o svakoj izmjeni usvojenoj u skladu sa stavkom 4. Smatra se da je izmjena prihvaćena po okončanju razdoblja od osamnaest mjeseci od datuma obavijesti, osim u slučaju ako unutar toga razdoblja najmanje jedna četvrtina država koje su bile države ugovarateljice u trenutku usvajanja izmjene priopće glavnom tajniku da ne prihvaćaju izmjenu i u tom slučaju je izmjena odbijena i ne proizvodi učinak.

8. Izmjena za koju se smatra da je prihvaćena u skladu sa stavkom 7. stupa na snagu osamnaest mjeseci nakon njezina prihvaćanja.

9. Izmjena obvezuje sve države ugovarateljice, osim ako otkazu ovaj Protokol u skladu sa stavcima 1. i 2. članka 12. najmanje šest mjeseci prije stupanja takve izmjene na snagu. Takvo otkazivanje proizvodi učinak od trenutka kada izmjena stupa na snagu.

10. Kada je izmjena usvojena ali rok od osamnaest mjeseci za njezin prihvrat još nije protekao, država koja u tom razdoblju postane država ugovarateljica bit će vezana izmjenom ako ona stupa na snagu. Država koja postane država ugovarateljica nakon proteka toga razdoblja bit će vezana izmjenom prihvaćenom u skladu sa stavkom 7. U slučajevima navedenima u ovom stavku, država će biti vezana izmjenom od trenutka njezina stupanja na snagu ili od trenutka kada ovaj Protokol stupa na snagu u pogledu te države, ako je to kasnije.

Članak 9.

1. Među strankama ovoga Protokola, Konvencija i ovaj Protokol smatraju se i tumače zajedno kao jedinstvena isprava.

2. Država koja je stranka ovoga Protokola ali nije stranka Konvencije, vezana je odredbama Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom prema drugim državama

strankama, ali nije vezana odredbama Konvencije prema državama koje su stranke samo Konvencije.

3. Konvencija kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom primjenjuje se samo na tražbine koje proizlaze iz događaja nastalih nakon što ovaj Protokol stupi na snagu za pojedinu državu.

4. Ništa u ovom Protokolu ne utječe na obveze države koja je stranka i Konvencije i ovoga Protokola prema državi koja je stranka Konvencije, ali nije stranka ovoga Protokola.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje i pristupanje

1. Ovaj Protokol je otvoren za potpisivanje svim državama u sjedištu Organizacije, od 01. listopada 1996. do 30. rujna 1997.
2. Svaka država može izraziti svoj pristanak da bude vezana ovim Protokolom, i to:
  - (a) potpisivanjem bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja, ili
  - (b) potpisivanjem uz rezervu ratifikacije, prihvata ili odobrenja koje slijedi ratifikacija, prihvata ili odobrenje; ili
  - (c) pristupanjem.
3. Ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje ili pristupanje izvršava se polaganjem isprave s takvim učinkom kod glavnog tajnika.
4. Svaka isprava o ratifikaciji, prijehu, odobrenju ili pristupu položena nakon stupanja na snagu bilo koje izmjene i dopune Konvencije, kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom, smatra se da se primjenjuje na tako izmijenjenu i dopunjenu Konvenciju, kako je preinačena takvim izmjenama i dopunama.

Članak 11.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Protokol stupa na snagu devedeset dana nakon datuma kada je deset država izrazilo svoj pristanak da budu vezani njime.
2. U pogledu države koja pristane biti vezana ovim Protokolom nakon što se ispune uvjeti za njegovo stupanje na snagu iz stavka 1., ovaj Protokol stupa na snagu devedeset dana nakon dana kada je izražen takav pristanak.

Članak 12.

Otkazivanje

1. Svaka država stranka ovoga Protokola može ga otkazati bilo kada nakon datuma kada je Protokol stupio na snagu u odnosu na tu državu.

2. Otkaz se izvršava polaganjem isprave o otkazu kod glavnog tajnika.
3. Otkaz proizvodi učinak nakon proteka dvanaest mjeseci od datuma polaganja isprave kod glavnog tajnika, ili protekom duljeg perioda koji je naveden u ispravi o otkazu.
4. Između država stranaka ovoga Protokola, otkazivanje Konvencije prema njezinu članku 19. izvršeno od bilo koje stranke, ne smatra se otkazom Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom.

Članak 13.
Revizija, izmjena i dopuna

1. Organizacija može sazvati konferenciju radi revizije, izmjene ili dopune ovoga Protokola.
2. Organizacija će pozvati države ugovarateljice ovoga Protokola na konferenciju u svrhu revizije, izmjene ili dopune na zahtjev najmanje jedne trećine država ugovarateljica.

Članak 14.
Depozitar

1. Ovaj Protokol, kao i svaka izmjena prihvaćena na temelju članka 8. pohranjuje se kod glavnog tajnika.
2. Glavni tajnik je dužan:
  - (a) obavijestiti sve države koje su potpisale ovaj Protokol ili su pristupile ovom Protokolu o:
    - (i) svakom novom potpisivanju ili polaganju isprave zajedno s njihovim datumom;
    - (ii) svakoj izjavi ili priopćenju na temelju članka 8. stavka 2. Konvencije kako je izmijenjena i dopunjena ovim Protokolom i članku 8. stavku 4. Konvencije;
    - (iii) datumu stupanja na snagu ovoga Protokola;
    - (iv) svakom prijedlogu za izmjenu granica odgovornosti podnesenom u skladu s člankom 8 stavkom 1.;
    - (v) svakoj izmjeni koja je usvojena u skladu s člankom 8 stavkom 4.;
    - (vi) svakoj izmjeni koja se smatra prihvaćenom na temelju članka 8. stavka 7., zajedno s datumom kada ta izmjena stupa na snagu u skladu sa stavicima 8. i 9. toga članka;
    - (vii) polaganju svake isprave o otkazu ovoga Protokola zajedno s datumom njegova polaganja i datumom na koji otkazivanje počinje proizvoditi učinak;
  - (b) dostaviti ovjerene prijepise ovoga Protokola svim državama potpisnicama i svim državama koje pristupe ovom Protokolu..

3. Čim ovaj Protokol stupi na snagu, njegov će tekst glavni tajnik dostaviti Tajništvu Ujedinjenih naroda radi registracije i objavljivanja, u skladu s člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

Članak 15.
Jezici

Ovaj Protokol je sastavljen u jednom izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, od kojih je svaki tekst jednako vjerodostojan.

SASTAVLJENO U LONDONU drugoga dana mjeseca svibnja tisuću devet stotina devedeset i šeste godine.

U POTVRDU TOGA su niže potpisani, propisno ovlašteni od svojih odnosnih vlada, potpisali ovaj Protokol.

Članak 3.

U skladu s člankom 18., stavkom 1. Konvencije, kako je izmijenjena i dopunjena člankom 7.: Protokola iz članka 1. ovog Zakona, Republika Hrvatska će staviti sljedeću rezervu:
«U skladu s člankom 18., stavkom 1. Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz 1996., Republika Hrvatska pridržava pravo :

- (a) isključiti primjenu članka 2. stavaka 1(d) i (e);*
- (b) isključiti tražbine za štetu u smislu Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996. ili neke njezine izmjene i dopune ili protokola uz tu Konvenciju».*

Članak 4.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je ministarstva nadležnog za poslove pomorstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Protokol iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30., stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», broj 28/96).

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____

**PREDSJEDNIK
HRVATSKOG SABORA**

Vladimir Šeks, v.r.

OBRAZLOŽENJE

U članku 1. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju potvrđuje se Protokol iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976., na temelju odredbi članka 139. Ustava Republike Hrvatske, čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim Protokolom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan i na međunarodnoj razini.

U članku 2. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola sadržan je tekst Protokola u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

U članku 3. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola sadržan je tekst rezerve koju Republika Hrvatska stavlja na primjenu Protokola. Sam Protokol u članku 7., kojim mijenja članak 18. stavak 1. Konvencije, izričito dopušta stavljanje opisane rezerve. Stavljanje te rezerve je, prema tome, dopušteno i opravdano te je u interesu potpunijeg ostvarenja ciljeva koji se žele postići pristupanjem Republike Hrvatske Protokolu (v. t. II. Prijedloga Zakona).

U članku 4. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola određuje se tijelo u čijem je djelokrugu provedba Protokola iz članka 1. ovog Zakona.

U članku 5. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Protokol iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi za Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku objaviti naknadno nakon njegovog stupanja na snagu.

U članku 6. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.